

ป้ายโฆษณาไม่ถูกต้อง

เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องจัดการให้เรียบร้อย !

โดย... ดุงเป็นธรรม

สายด่วนศาลปกครอง 1355

ส่วนที่ 1 ป้ายโฆษณาเกี่ยวกับปัญหาบังคับบัญชา

“โอ๊ย ! อากาศร้อนจัง... ร้อนจนแทบผิวหนังไปหมดแล้ว”

เสียงบ่นถึงอากาศปีนี้ที่ร้อนมากกว่าปีก่อน ๆ ดังเข้าหูค่อนข้างบ่อยในช่วงนี้

ครับต้องยอมรับว่าร้อนจริง ๆ และก็เริ่มร้อนเร็วตั้งแต่โกโก้ หลายคนคลายร้อนด้วยการอาบน้ำทาแป้ง
ดื่มน้ำหรือเครื่องดื่มเย็น ๆ มากขึ้น และก็มีหลายคนที่รีบไปถึงที่ทำงานให้เร็วขึ้นเพื่อจะอาศัยแอร์คลายร้อนลงบ้าง

แต่ทุกคนก็มีวิธีคลายร้อนที่แตกต่างกันไปตามฐานานุรูป

สำหรับผู้ที่บ้านพักตากอากาศ... พอถึงช่วงฤดูร้อนหรือมีวันหยุดยาวก็คงอยากไปนอนพักตากลม
ชมวิวะทะเล ให้คลายความร้อนลงบ้าง แต่ทว่าหากไปแล้วกลับต้องไปนอนชมป้ายโฆษณาสินค้าต่าง ๆ แทนวิวทิวทัศน์
หรือบรรยากาศธรรมชาติอย่างเช่นเคย คงเสียบรรยากาศไม่ใช่น้อย

ครับ... ที่เกริ่นมาชืดยาวก็เพราะคดีปกครองที่นำมาสู่กันฟังฉบับนี้เป็นกรณีของป้ายโฆษณาที่สร้าง
ขึ้นและบังคับบัญชา คล้ายกับเรื่องราวข้างต้น สุดท้ายแล้วทางออกของเรื่องดังกล่าวจะเป็นเช่นไร และเจ้าหน้าที่ผู้มี
หน้าที่รับผิดชอบจะต้องดำเนินการอย่างไร ศาลปกครองสูงสุดมีคำตอบให้ครับ...

มูลเหตุของคดีนี้เกิดจาก ... ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในห้องชุดแห่งหนึ่งที่ อ.หัวหิน
จ.ประจวบคีรีขันธ์ อ้างว่าได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่นายหนุ่มได้ทำการก่อสร้างป้ายโฆษณาโครงเหล็กและ
ติดตั้งบนคานฟ้าของอาคารพาณิชย์สูง 3 ชั้น โดยป้ายโฆษณาดังกล่าวก่อสร้างอยู่ริมถนนซึ่งบดบังระบียงหน้าห้องชุดของ
ผู้ฟ้องคดี ทำให้ไม่สามารถมองเห็นทิวทัศน์ทะเลทั้งที่เดิมสามารถมองเห็นทะเลได้ ผู้ฟ้องคดีจึงร้องเรียนไปยัง
นายกเทศมนตรี ซึ่งภายหลังตรวจสอบแล้วพบว่าป้ายดังกล่าวก่อสร้างผิดไปจากที่ได้รับอนุญาต จึงมีคำสั่งให้นายหนุ่ม
ใช้อาคารหรือเข้าไปในส่วนใด ๆ ของอาคาร และให้รื้อถอนป้ายในส่วนที่เกินขนาดให้ถูกต้องตามกฎหมาย แต่นายหนุ่ม
กลับเพิกเฉยไม่ได้ดำเนินการตามคำสั่งแต่อย่างใด

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่านายกเทศมนตรีและเทศบาลเมืองยังมีได้ดำเนินการให้ครบถ้วนตามขั้นตอนของ
พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 จึงนำคดีมาฟ้องโดยขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาให้นายกเทศมนตรีและ
เทศบาลเมืองปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและร่วมกันใช้คำเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี และต่อมานายกเทศมนตรีได้ไป
แจ้งความร้องทุกข์ที่สถานีตำรวจเพื่อดำเนินคดีอาญาต่อนายหนุ่มฐานฝ่าฝืนคำสั่งครับ

ส่วนที่ 2 ป้ายโฆษณาไม่ถูกต้อง

เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องจัดการให้เรียบร้อย !

เรื่องนี้จึงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า นายกเทศมนตรีและเทศบาลเมืองละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมาย
ควบคุมอาคารกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า แม้ภายหลังการร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี นายกเทศมนตรี (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3)
จะได้มีคำสั่งให้นายหนุ่ม (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 5) ใช้อาคารหรือเข้าไปในส่วนใด ๆ ของอาคาร รวมทั้งให้รื้อถอนป้ายโฆษณา
ในส่วนที่ก่อสร้างขัดกับกฎหมายควบคุมอาคาร ซึ่งเป็นการใช้อำนาจตามมาตรา 40 (2) และมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติ

ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 แล้วก็ตาม แต่เมื่อนายหนุ่มยังไม่ดำเนินการใด ๆ กับป้ายส่วนที่ก่อสร้างไม่ชอบด้วยกฎหมาย นายกเทศมนตรีมีอำนาจยื่นคำขอฝ่ายเดียวโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งจับกุมและกักขังนายหนุ่ม และนายกเทศมนตรีสามารถเข้าดำเนินการหรือจัดให้มีการรื้อถอนป้ายในส่วนที่ก่อสร้างโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายได้เอง โดยอาจทำการรื้อถอนเองหรือให้บุคคลอื่นรื้อถอน โดยนายหนุ่มต้องเสียค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ นายกเทศมนตรีต้องปิดประกาศกำหนดการรื้อถอนไว้ในบริเวณนั้นก่อนการรื้อถอนไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏแต่เพียงว่า นายกเทศมนตรีได้ไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรหัวหิน ให้ดำเนินคดีอาญากับนายหนุ่มฐานกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 โดยมีได้ขอให้ศาลมีคำสั่งจับกุมและกักขังนายหนุ่ม และไม่ดำเนินการจัดให้มีการรื้อถอนป้ายส่วนที่ก่อสร้างโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเอง จึงถือว่านายกเทศมนตรีในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ยังละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ฯ กำหนดให้ต้องปฏิบัติ ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น ที่ให้นายเทศมนตรีดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในมาตรา 43 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร ฯ เพื่อให้มีการรื้อถอนป้ายในส่วนที่ก่อสร้างโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด

(รายละเอียดอ่านได้ในคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 170/2562 และสามารถสืบค้นบทความย้อนหลังได้ที่ www.admincourt.go.th เมนูวิชาการ เมนูย่ออุทธรณ์จากคดีปกครอง)

คดีนี้ จึงเป็นแนวทางการปฏิบัติราชการที่ดีสำหรับเจ้าพนักงานท้องถิ่นผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายควบคุมอาคาร ว่า การที่กฎหมายกำหนดขั้นตอน วิธีการในการดำเนินการกับผู้ฝ่าฝืนกฎหมายควบคุมอาคารไว้ แม้นายกเทศมนตรีจะได้สั่งให้ผู้ฝ่าฝืนแก้ไขป้ายที่พิพาทแล้วก็ตาม แต่โดยที่ป้ายโฆษณาดังกล่าวซึ่งมีการก่อสร้างขัดต่อกฎหมายยังมิได้รับการแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้อง เจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงชอบที่จะทำคำร้องยื่นขอให้ศาลสั่งจับกุมและกักขังผู้ฝ่าฝืน รวมทั้งจัดให้มีการรื้อถอนป้ายพิพาทเอง เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่ได้ดำเนินการทั้งที่อยู่ในวิสัยที่สามารถจะกระทำได้ตามอำนาจหน้าที่ของตน จึงเป็นการละเลยต่อหน้าที่ครับ !!

ส่วนที่ 3 รู้ทันกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมอาคาร

พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

มาตรา 43 ถ้าไม่มีการรื้อถอนอาคารตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 42 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดังต่อไปนี้

(1) ยื่นคำขอฝ่ายเดียวโดยทำเป็นคำร้องต่อศาล นับแต่ระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามมาตรา 42 ได้ล่วงพ้นไป ขอให้ศาลมีคำสั่งจับกุมและกักขังบุคคลซึ่งมิได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 42 โดยให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

(2) ดำเนินการหรือจัดให้มีการรื้อถอนอาคารดังกล่าวได้เอง โดยจะต้องปิดประกาศกำหนดการรื้อถอนไว้ในบริเวณนั้นแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ผู้รับผิดชอบงานออกแบบอาคาร ผู้รับผิดชอบงานออกแบบและคำนวณอาคาร ผู้ควบคุมงาน และผู้ดำเนินการจะต้องร่วมกันเสียค่าใช้จ่ายในการนั้นเว้นแต่บุคคลดังกล่าวจะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้เป็นผู้กระทำหรือมีส่วนร่วมในการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย

ในการดำเนินการรื้อถอนอาคารตามวรรคหนึ่ง เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งดำเนินการแทนเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่พฤติการณ์แล้ว บุคคลตามวรรคหนึ่งจะเรียกร้องค่าเสียหายจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งดำเนินการแทนเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่ได้
